

következő év elején zenei osztályának rendes tagjai sorába választja. Ezidő szerint mint a miskolci városi Hubay Jenő zeneiskola elismerten kiváló énektanára évről-évre a legkitünőbbben képzett növendékek kibocsátásával szolgálja reá büszke s iránta hálás szülővárosa gyors fejlődésű kultúráját.

Nagykikindai színészet. A legrégebb adatok szerint 1834. febr. havában jártak itt első ízben magyar színészek. Ekkor Jánossy János színigazgató kapott ide meghívást. Tagok voltak: Magoss és neje, Bányainé, Ragályi, Gyöngyösi stb. A társulatot a magyarság részéről Bydeskuty Lajos kir. helyettes biztos pártfogolta. Az első kedvező színezetű tudósítás e városból így hangzik: »A' napokban N. Kikindára vetődött egy színésztársaság. A' jó szívű szerbek s más oda való lakosok mind a' mellett is, hogy közülök a' nemzeti nyelvet csak kevés érti, e' jámbor vándorinkat úgy fogadták, hogy 3 hónapig tartandó maradásuk biztosítva lenne«. (»Jelenkor«, 1834. febr. 22.) 1840. febr. 5-én ismét Jánossy társulata látogatott el e városba. 1877. dec. végén Jakabffy Gábor, 1882. ápr. havában Hubay Gusztáv, 1883. jún. havában Gerőffy Andor, 1884. júl. 25-től Jáni János, majd 1886-ban Nagy Vince az igazgató, a 90-es évektől: Kiss János, Kunhegyi Miklós, Halmay Imre, Peterdy Sándor, Polgár Károly, Micsey F. György, Földesy Sándor, Mezei Béla stb. 1893. jún. végén megalakult a színtügylet. Elnök: Kikindai Ferenc, alelnök: Augusztin Miklós, titkár: ifj. Kikindai Ferenc, pénztáros: Haby Mihály. Színhelyül hosszú időn át a Kadatestvérek arénája szolgált, majd felépült a színterem a Nemzeti Szállóban, mely időtől kezdve a város 500 K szubvenciót folyósított. 1896. okt. 17-én megnyílt a Bohn-féle színterem is. A verses prologuszt Balázs Jenő szerkesztő írta és Arday Ida mondta el. Igazgató: Halmay Imre volt.

Nagy Konstantin Lázár, sugó, mint ilyen 1871-ben Miklóssy Gyula színtársulatánál működött. Munkája: »Játékszíni Emlény«. 1861. Arad. Ugyanezen évben Aradon megjelent »Színi Emlény« c. zsebkönyve is.

Nagykőrösi színészet. Nagykőrösön 1800. aug. 25-én játszottak először magyar színészek: Kelemen László társulata. A díjtalanul rendelkezésükre bocsátott játszóhelyen kívül minden tag ingyen kapott teljes ellátást. A város 1834-ben a megyei színésztársaság felsegélyezésére 400 frtot, 1836-ban a Nemzeti Színház költségei pótlására 500 frtot adott. 1839. okt. 4-én Hetényi József színigazgató működött a városban. Tagok: Hetényi Jozefa, Vidéki, Jármí, Várad, Hunyadiné, Mátrai, Marosi, Telepyné, Lévai, Nyárad. 1853. aug. havában Kétszery József, 1860. aug. havában Futó János a színigazgató. Ekkor Egressy Gábor is itt vendégszerepelt. 1863. husvét hétfőjén Siposs Károly társulata kezdett játszani. 1870. máj. havában ismét voltak itt színészek, majd egy év után (jún. 11.) Pályi Gyuláné és Gál Sándor egyesített társulata kezdte meg a működését. 1875. jún. 12-én Dalmay Arthurné társulata játszik a Széchenyikerti színpadon. (Művezető: Balassa Károly.) 1876. ápr. havában Aradi Gerő az igazgató. A későbbi igazgatók: Miklóssy Gyula (1882. júl.), Szegedi Mihály (1883. aug. végén), aki a saját költségén színpadot épített, Völgyi György és Pesti Iliász Lajos (1884. nyarán), Bogyó Alajos (1885. júl.), Pesti Iliász Lajos (1886. aug.) stb. Újabb időkben itt járt igazgatók: Deák Péter (1901), Szabadhegyi Aladár (1903), Bihari Ákos (1906), Szabó Ferenc (1908), Heves Béla (1910. szept. 1.), kinél jobb tagok voltak az operett- és énekes előadásokban: Balla Mariska szubrett-primadonna, Dénes Ella koloratur, Pongrácz Matild, Reviczky Etel, Pető Stefi, Káldor Dezső, Somogyi Károly, Mátrai Kálmán, Ross Jenő, Burányi Ferenc és ifj. Baghy Gyula, míg a drámai előadásokban Zöldi Vilma, Homokay Gabriella, Czakó Mici, Dinnyésy Juliska, Horváth Lenke, Vidor József, Sipos Zoltán, Herczeg Vilmos, Vajna Károly. Hajsinék Rezső karnagy volt. 1911. szept. 1-én újra Heves Béla jött a városba; nov. havában Hidvéghy Ernő az igazgató. 1912. szept. havában Márffy Károly, 1913. szept. havában Szalkai Lajos kapott játszási engedélyt. Később itt működik Miklóssy Gábor, Mariházy Miklós, Heltai Hugó, Halmi Jenő. A színi